

Làm ơn, Xin lỗi, Cảm ơn

Tác Giả: Hà L&ch Thi&p
Thứ Ba, 02 Tháng 3 Năm 2010 18:26

Làm ơn, xin lỗi và cảm ơn là những câu nói thông dụng xuyên qua mọi quốc gia Hoa Kỳ.

Người Việt ta luôn tự hào là có bốn ngàn năm văn hiến. Thực ra, đã gần năm ngàn năm. Chính xác là 4907 (?), bắt đầu vào năm Mậu Thìn (?)

Thông thường, chúng ta không biết nói làm ơn, xin lỗi và cảm ơn trong cuộc sống hàng ngày.

Làm ơn, xin lỗi và cảm ơn là những câu nói thông dụng xuyên qua mọi quốc gia Hoa Kỳ.

Một cô gái khi bê mớ y phục đi ra khỏi cửa hàng, cô gái nhớ nghĩ cảm ơn, "Thank you." Lỡ mớ cây viết cô thợ ký tay đánh rớt, cô thợ ký, "Thank you." Chàng nhớ viết đưa dùm con dao để ông thái thịt làm bắp, cô viết viết tay lấy con dao đưa cho ông, ông chàng, "Thank you, honey." Nhớ nghĩ cả bà bước lên xe buýt khi xe vừa đậu tại bến, bà lão, "Thank you." Cô bé bắt dùm ngón đèn cho ông bà, ông bà, "Thank you."

Nhất nhất, hầu hết dân Mỹ, nếu không muốn nói là tất cả đều sẵn sàng câu cảm ơn cho người

Làm ơn, Xin lỗi, Cảm ơn

Tác Giả: Hà L&ch Thi&p
Thứ Ba, 02 Tháng 3 Năm 2010 18:26

---

làm dùm mình vì c gì đó, dù là vì c r t nh .

T&i m&t quán cà phê sáng ch& nh&t đông đúc khách hàng, đi l&i khó khăn, l& tay đ&ng ng&&i bên c&nh, "I am sorry." T&i m&t "night club," v&a bi&t nh&y đ&m nên... l& nh&p đ&p trúng chân ng&&i tình, anh k&p, "Sorry, baby." Trên xe buýt, m&t chàng ng&i gi&a hàng gh&, t&i b&n xe g&n nhà, xe buýt đ&ng l&i cho chàng xu&ng. Chàng trai tr& nhìn m&i ng&&i hi&n hòa, "Excuse me," ch& m&y ng&&i ng&i đ&u hàng gh& x&p đôi chân g&n l&i ho&c t&m th&i đ&ng lên b&&c ra ngoài, nh&&ng l&i cho chàng đi. Ra kh&i hàng gh&, chàng nhìn m&y ng&&i đó, "Thank you," tr&&c khi b&&c xu&ng xe buýt. Ng&&i cha đã h&a mà vì công vì c b&n r&n không đ&a con đi coi tr&n đ&u bóng r& cu&i tu&n, ông b&, "Sorry, son." Cô v& ng&i tr&&c máy tính mi&t mài đánh máy cho xong b&n báo cáo ph&i n&p g&p cho x&p sáng s&m mai. Anh ch&ng th&&ng v& t&i bóp nh& vai nàng nh&ng có l& h&i m&nh tay (ch&c là không ph&i m&&n đ&p đ&... tr& thù). Cô v&, "Ái da, đau anh." Anh ch&ng v&i vàng, "Honey, I'm sorry."

Cũng v&y, nh&t nh&t, ng&&i Hoa K& đ&u bi&t xin l&i khi làm m&t vì c gì đó không ph&i, không đúng đ&i v&i nh&ng ng&&i xung quanh b&t k& l&n nh&, dù ch& là l&m l&, không c& ý.

Cùng v&i cảm ƠN và xin l&i, hai t& làm ƠN cũng đ&&c ng&&i M& th&&ng xuyên s& đ&ng. Ví d&, "Honey, please get me a cup of coffee;" hay, "Would you please go to the market and buy me a box of chocolate. I'm hungry;" ho&c, "Can you do me a favor, get me (something)." C&n ng&&i khác làm gì cho mình, dù là vì c nh&, h& đ&u nói làm ƠN, làm dùm tôi chuy&n này chuy&n kia, nha.

Thêm m&t đ&i u n&a là h& không soi mói, không xía vào chuy&n cá nhân không ph&i c&a h&. Đ&n nhà ai n&y r&ng, đ&n nhà nào n&y t&i. Ai cũng ráng gi& l&ch s& t&i thi&u. Chúng ta ph&i t&p đ& b& thói x&u t&c m&ch, ng&i lê đôi mách, k& t&i, nói x&u nhau. Có gì th&c m&c, c& vì c h&i th&ng và ch&t v&n đ&&ng s& đ& làm sáng t& s& vì c, không nên đi k& l&, k&t t&i v&i nh&ng ng&&i không liên h& làm m&t s& k&t đoàn không c&n thi&t, nh&t là sinh ho&t trong cùng m&t t& ch&c.

H i tôi m i qua M , b t đ u bay H ng Kông, và máy bay đáp xu ng phi tr ng San Francisco lúc tr i v a sáng. Lúc đó bên H ng Kông cũng đã b t đ u đêm. Đ c đ y ng i Tây ph ng r t l ch s nên dù bu n ng cũng ph i ráng nh ng m t lên, ch u không n i lâu lâu cũng ng g t. M i n g t m t cái là tôi v i vàng banh m t ra, r i lén nhìn chung quanh coi có ai... c i mình không. Th y thiên h t nh b . Cô gái ng i g n tôi thì chúi mũi vào quy n sách; ông già ng i cách m t hàng gh cũng bâng qu nhìn nh ng con chim s t lên xu ng trên b u tr i s m mây đen, ch c đang b n lo con cái ông lái xe v t phi tr ng có g p m a l n hay không; m y ng i khác xa xa cũng ch ng ai đ ý. Nh ng tôi vì t ái... dân t c, nh t quy t ch ... g t ch không ch u n m dài ra m y băng gh ng t m, s M h c i, nh ng h l i nh t đ nh không thêm c i m i ch t mình ch . K ra thì mình cũng ch lo hã đ y nh .

Còn các c quan nhà n c thì sao? Cũng v y. Các văn phòng trong tòa th chính đ u m và đóng c a đúng gi . Nhân viên chính quy n thì ni m n , l ch s v i dân chúng t i xin gi y t ho c xin giúp đ , vì h đúng là đ y t , ăn l ng t ti n thu c a nhân dân, nên ph i ph c v nhân dân đúng m c. L n x n là b đ u i vi c, ho c x p c a h cũng b ch t v n, c nh cáo và b đ u i, không có đ c ân ho c mi n tr cho ai c . T t c đ u bình đ ng tr c pháp lu t, t t ng th đ n anh ngh viên m t thành ph nh mi n quê, đ u là công b c nhân dân. Ch nhân dân m i có quy n tru t ph h qua lá phi u.

Còn bên Nh t, m t dân t c Á Châu, thì sao? Tôi không s ng Nh t mà ch quá c nh vài ti ng đ ng h chuy n ti p. Đây là nh ng gì tôi m c kích. Trên đ ng v Vi t Nam, chúng tôi ph i đ i chuy n bay Nh t và ph i đ i kho ng năm, sáu ti ng, có tuy n xe buýt đ a v t i khách s n g n phi tr ng. Sau khi check-in, đ nh đem hành lý lên phòng, đã th y m y cô nhân viên khách s n đ y m t chi c xe nh t i chu n b ch t hành lý lên xe. V n s n tính “ga-lăng” t tr i Tây, tôi đ nh giúp cô nh c m y cái vali lên xe, cô nhân viên còn khá tr và nh con, m m c i xua tay, nh b o tôi ch đ ng vào, đ cô làm. Tôi ch a h t ng c nhiên cô đã nhanh nh n x p m y vali lên xe đ y đi. Chúng tôi l o đ o im l ng đi theo. Lên t i phòng, cô ch tôi m c a phòng r i đ y vô, sau đó l i m m c i g t đ u chào r i đi gi t lù. Ra kh i phòng m i xoay l ng l i b c t i tr c. Lúc r i khách s n, chúng tôi đ c các cô nhân viên đ a ti n b ng cách cúi r p đ u chào đoàn ng i trên xe. Còn t i phi tr ng tôi ch ng ki n c nh m t nhân viên n c a m t hãng máy bay nào đó ch y b khá nhanh, trên tay c m m t t m b ng nh , có l là tên c a m t hành khách nào đó s p tr chuy n bay mà cô ph i đi tìm chng.

Nói chung, các nhân viên ng i Nh t r t t n t y, vui v , nhi t tình v i hành khách trên máy bay cũng nh phi tr ng, tuy cách giao t c a h có khác chúng ta. Riêng v i chính h thì r t t giác, nghiêm kh c và k lu t. Không có gì đ ng c nhiên khi Nh t b c lên hàng c ng qu c đ ng th nh ch thua M , sau ba m i năm xây đ ng đ t n c t hoang tàn và đ nát cu i Th chi n th hai. Chúng ta r t nên h c nh ng đ c tính t t này c a ng i Nh t, đ ít ra, m i ng i t giác mà không bi n nh ng l h i hoa thành c nh c p gi t tr ng tr n, v a gây ph n c m, v a làm ô danh Vi t Nam, ít gì cũng t ng hnh đ i n là con r ng cháu tiên, t c có c t cách thanh

cao, l ch s , c x có văn hóa v i nhau.

Th còn Vi t Nam ta thì sao?

Tôi nh n th y các nhân viên hàng không Vi t Nam ít c i, l nh nh t, dù nhi u cô cũng tr trung, sáng s a, đ p m t, nh ng khá th ng b n g t và thi u l đ v i hành khách khi h yêu c u làm dùm m t vi c gì đó (m y năm sau này không bi t đã khá lên ch a). Các cán b h i quan đa s cũng th . Ai cho ti n thì còn t i nét m t. Ai không cho thì t v khó ch u, h ch sách. Ô hay, đây là công vi c ph c v ch đâu ph i quan trên đâu nào. Mà dù có là quan trên cũng v n là đ y t nhân dân ch ! Đ y là còn dính dáng t i chính tr chút xíu, ch a nói t i phép l ch s xã giao th ng ngày gi a con ng i v i nhau trong m t xã h i văn minh, t hào là có vài ngàn năm văn hi n.

Có m t tr ng h p tôi th y tích c c, là trên đ ng v l i Hoa K cũng ghé ngh Nh t ba ti ng nh ng không đ c khách s n. S l nh, tôi có xin phép anh ti p viên hàng không, còn r t tr , ch a t i 30, đ c gi cái m n nh trên máy bay. Anh m m c i, đ , l phép g t đ u.

Đa s nh ng ai có đ p ra n c ngoài cũng đ u đ ng ý là tr em h i ngo i, nói chung, ngoan ngoãn h n tr em trong n c. Chúng bi t nói làm n khi c n gì, bi t xin l i khi sai trái và bi t cám n khi đ c giúp. Nói nh v y không ph i là đ so sánh, tr ch th ng, hay khiêu khích, nh ng đ chúng ta h c h i và c g ng th c hành. Vi c gì cũng ph i có làm m i quen. L p đi l p l i ri t s thành m t thói quen t t, mang l i l i ích cho c xã h i, c x v i nhau cho có văn hóa và s ng bên nhau trong m t n p s ng văn minh. Ngay c ng i l n đ i x v i nhau cũng ch a th c s có văn hóa, nh nhà n c v n kêu g i. Đã có nh ng câu chuy n vui: trong nhà hàng ho c vũ tr ng, các cô Vi t Nam đ dàng tìm ra trong các chàng trai cùng đi v i nhau, ai là Vi t ki u. Các cô b o ch có anh (Vi t ki u) là nói cám n khi em b ng n c ra mà thôi!

Không l các chàng “Vi t n i” l i đ m t m t b u cua v i các nàng v y sao?

Và không ph i ch ng i l n v i nhau chúng ta m i c x nh th . Cũng h y, “Con làm giúp m chuy n này,” v n hay h n là, “L y cho tao con dao, còn đ ng đó h , tát cho b m mà bây gi .” “B m mà,” t c là b ... chính mình ch còn ai n a!

Làm n, Xin i, Cám n

Tác Giả: Hà L ch Thi p

Thứ Ba, 02 Tháng 3 Năm 2010 18:26

Hãy bi t nh n i v i nhau khi m i , và xin i c v i nh ng ng i vai nh h n mình. Đ ng cho r ng tao là b thì chúng mày ph i nghe, không đ c cãi, và lúc nào tao cũng đúng! Nói r ng ra cho toàn xã h i, chính quy n, nhà n c, đ ng c m quy n thì cũng v y... là cha m , là đ nh cao trí tu , bao gi cũng đúng (?) Nh ng quên r ng, nhân dân là ông bà. Mà ông bà thì có quy n sai khi n cha m ch , ph i không?

Hãy cám n nhau h ng ngày trong cu c s ng, t nh ng vi c hàm n nh nh t, đ cu c s ng m i ng i và c xã h i đ c thăng hoa lên h n.

Hãy ch ng minh cho th gi i th y r ng chúng ta là m t dân t c đã có hàng ngàn năm văn hi n, b ng nh ng phép c x , giao ti p văn minh v i nhau trong xã h i: Làm n, xin i và cám n i n nhau m i ngày.

Tr n Văn Giang [S u T m]